

L'empresa que Xavier Borrell dirigeix conjuntament amb els seus socis, Ferran Casanoves Baró i Antonio García-Bargado Dalmau, va ser creada l'any 1988: "Després d'acabar els estudis d'enginyeria, em vaig incorporar a una multinacional del sector. Em vaig integrar dins d'un equip que s'encarregava del disseny i l'execució de projectes. Vaig tenir la sort d'arribar-ne a ser el delegat, però va arribar un moment en què em vaig plantejar establir-me pel meu compte. Si ho feia, les funcions que portaria a terme serien les mateixes, tot i donant-los un caire més personal." D'aquesta manera, va néixer Tec-cuatro, una empresa d'assessorament i execució de projectes d'obres públiques i infraestructures dins l'ampli camp de l'enginyeria de camins. "Podem dir que la tasca d'un enginyer de camins engloba diversos camps d'actuació. Per a nosaltres un del més importants és l'enginyeria civil, que toca, entre d'altres, l'àrea del transport. Aquesta, però, és una etiqueta massa genèrica, ja que cal distingir el transport per carretera —en què les nostres tasques són la planificació, ampliació o reforma de les carreteres, autopistes i vies d'accés de trànsit—, per ferrocarril —en què creem i remodelem pistes i terminals— i el transport aeri i marítim —que inclou la planificació i l'ampliació dels aeroports i ports. Totes aquestes actuacions es desenvolupen en un espai concret i amb una planificació de les fases corresponents. Durant una primera etapa es delimita l'espai d'actuació i s'analitzen quines són les alternatives més idònies en funció d'aquest espai. Una segona fase contempla l'estudi dels avantatges i inconvenients de cadascuna d'aquestes possibilitats, de manera que es van acotant les opcions més adequades per a aquell territori fins arribar a l'opció final. Tot seguit, es desenvolupa un projecte constructiu que permetrà l'execució de l'encàrrec. Després, però, s'inicia una altra fase, que inclou l'acceptació per part del client i l'execució i direcció de l'obra. El client tria una empresa de construcció per dur a terme el projecte i nosaltres ens encarreguem de coordinar-ne les obres." No obstant aquest esquema teòric, la feina de l'enginyer es pot veure ajornada per circumstàncies alienes al seu treball: "Entre una fase del projecte i una altra pot haver-hi aturades significatives. De vegades, fins i tot, pot donar-se el cas que es planifiquin diversos projectes constructius perquè s'han encarregat en èpoques diferents. En línies generals podem considerar que el termini d'execució d'aquests projectes és sempre llarg perquè hi entren en joc diversos components."

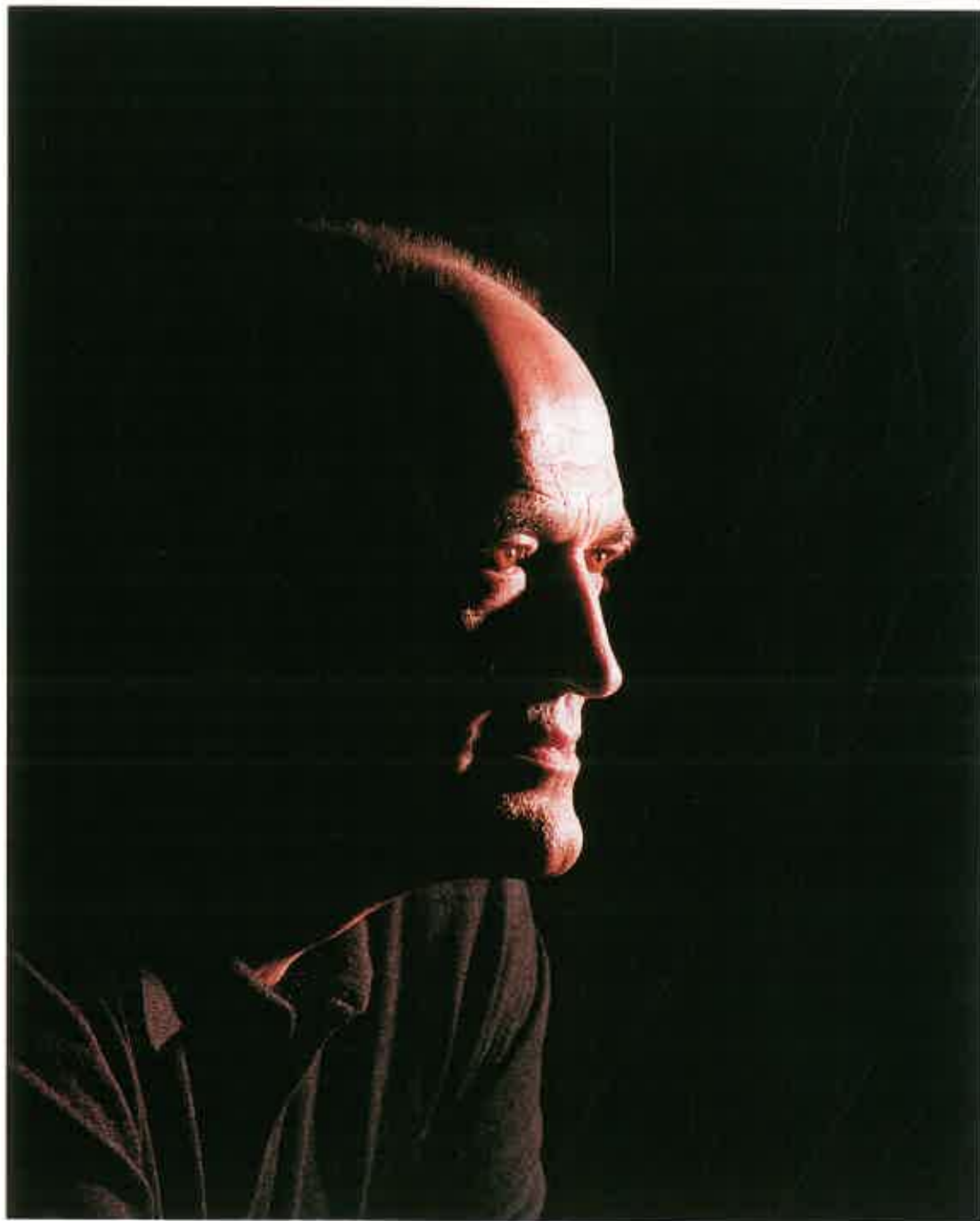
La naturalesa d'aquestes actuacions origina que els seus clients provinquin d'àmbits molt concrets: "Deixant de banda els projectes molt específics, podem dir que els grans clients són les administracions públiques i les empreses multinacionals, si bé l'Administració ocupa una posició més destacada entre la clientela. Això fa que la nostra manera de treballar sigui molt específica perquè hem de tenir en compte que l'Estat no pot encarregar a un particular una construcció determinada, excepte en els casos de petites obres sense transcendència social ni econòmica, sinó que segueix un procediment legal totalment tipificat. D'aquesta manera, una gran part de les nostres ofertes s'han de presentar a concurs públic, juntament amb les

d'altres empreses del sector, i a partir d'aquí, l'Administració les valora i en tria una. De totes maneres, la feina de Tec-Cuatro no tan sols es circumscriu a les col·laboracions amb l'Administració i amb multinacionals; també hem portat a terme, entre d'altres, projectes de remodelació d'antigues fàbriques per tal d'adequar-les a les necessitats actuals. Alhora sempre ens han interessat els problemes d'estructura dels edificis, per la qual cosa hem desenvolupat i patentat un model de bigueta que permet posar remei a l'aluminosi que presenten alguns edificis."

La figura de l'enginyer esdevé cabdal en la nostra societat amb la introducció del ferro per a l'elaboració de tota mena d'obres públiques a final del segle XIX. Aquest ús va comportar una veritable revolució en el termini d'elaboració i resistència d'aquests projectes. No obstant això, al contrari que en el cas dels arquitectes, la tasca de l'enginyer és encara desconeguda per un gran sector de la població. Aquest fet ha provocat sempre una certa controvèrsia entre els professionals d'ambdues branques. Xavier Borrell defensa la divisió de les tasques respectives i el treball en grup: "El cas dels enginyers és força curiós perquè la nostra figura no té cap mena de repercussió mediàtica i, en canvi, les nostres obres formen part del panorama quotidià de la població: les instal·lacions de la llar —com ara el llum o l'aigua—, el clavegueram, les carreteres, els ponts, les preses, etc., han estat dissenyats per un enginyer i comporten molts avantatges per als usuaris. Si pensem en el cas dels pobles aïllats geogràficament als quals les carreteres, túnels i connexions terrestres permeten un impuls humà i econòmic considerable, i en les repercussions positives que té la construcció d'una presa per als agricultors d'una àrea, podem valorar objectivament com és d'important el treball d'un enginyer. La tasca de l'arquitecte, per la seva banda, sí que té una valoració social perquè se'l considera un artista que crea bellesa. L'enginyer normalment no es pot permetre crear aquesta bellesa perquè l'art comporta unes despeses elevades que només es poden donar en circumstàncies especials. Tot i així, en aquests casos no és freqüent que es conegui el nom de l'enginyer constructor. Enginyers i arquitectes tenim àmbits d'actuació diferenciats, perquè ells es fan càrrec de les obres d'edificació i nosaltres, de les obres públiques. Això no obstant, hi ha un camp on podem treballar de forma conjunta: l'urbanisme. En aquesta àrea els enginyers tenim molt a aportar, perquè la nostra feina és més tècnica, basada en uns càlculs de resistència que aporten fiabilitat a l'estructura del projecte."

La gran revolució de l'enginyeria ha estat la introducció de la informàtica: "Quan vaig començar a treballar, era necessària tota una setmana per fer els càlculs que ara podem obtenir en un matí. Això ha permès que el temps de planificació dels projectes s'escurci fins a la meitat."

La valoració que Xavier Borrell Mestre fa de la seva feina i trajectòria professional és força positiva: "Si tornés a començar a estudiar, m'inclinaria un altre cop per l'enginyeria, perquè et permet desenvolupar una tasca creativa. Tot projecte parteix d'una idea que has de concretar i formalitzar i, per tant, és una activitat molt enriquidora."

“Tot projecte parteix d’una idea que has de concretar i formalitzar i, per tant, és una activitat molt enriquidora”

Xavier Borrell - Barcelona (Barcelonès)